



IM LABOR DER MODERNE:
OVID, METAMORPHOSEN

• TEXTE ZUR VORLESUNG •
22. JULI 2021

LABOR

PROF. DR. JÜRGEN PAUL SCHWINDT
UNIVERSITÄT HEIDELBERG



**EINE WELT AUS SYMBOLEN:
METAMORPHOSEN DES BEGEHRENS II**

I. Ov. MET. 1, 488-567

(P. Ovidi Nasonis Metamorphoses recognovit brevique adnotatione critica instruxit R.J. TARRANT, Oxford 2004)

ille quidem obsequitur, sed te decor iste quod optas
esse uetat, uotoque tuo tua forma repugnat.
Phoebus amat uisaeque cupit conubia Daphnes, 490
quodque cupit sperat suaque illum oracula fallunt.
utque leues stipulae demptis adolentur aristis,
ut facibus saepes ardent, quas forte uiator
uel nimis admouit uel iam sub luce reliquit,
sic deus in flammis abiit, sic pectore toto 495
uritur et sterilem sperando nutrit amorem.
spectat inornatos collo pendere capillos,
et 'quid si comantur?' ait; uidet igne micantes
sideribus similes oculos; uidet oscula, quae non
est uidisse satis; laudat digitosque manusque 500
bracchiaque et nudos media plus parte lacertos;
si qua latent, meliora putat. fugit ocior aura
illa leui neque ad haec reuocantis uerba resistit:
'nympha, precor, Penei, mane! non insequor hostis;
nympha, mane! sic agna lupum, sic cerua leonem, 505
sic aquilam penna fugiunt trepidante columbae,
hostes quaeque suos; amor est mihi causa sequendi.
me miserum, ne prona cadas indignae laedi
crura notent sentes, et sim tibi causa doloris!
aspera qua properas loca sunt. moderatius, oro, 510
curre fugamque inhibe; moderatius insequar ipse.
cui placeas inquire tamen; non incola montis,
non ego sum pastor, non hic armenta gregesque
horridus obseruo. nescis, temeraria, nescis
quem fugias, ideoque fugis. mihi Delphica tellus 515
et Claros et Tenedos Pataraeaeque regia seruit;
Iuppiter est genitor; per me quod eritque fuitque
estque patet; per me concordant carmina neruis.
certa quidem nostra est, nostra tamen una sagitta



certior, in uacuo quae uulnera pectore fecit. 520
inuentum medicina meum est opiferque per orbem
dicor et herbarum subiecta potentia nobis.
ei mihi, quod nullis amor est sanabilis herbis,
nec prosunt domino quae prosunt omnibus artes!’
Plura locuturum timido Peneia cursu 525
fugit cumque ipso uerba imperfecta reliquit,
tum quoque uisa decens. nudabant corpora uenti,
obuiaque aduersas uibrabant flamina uestes,
et leuis impulsos retro dabat aura capillos;
aucta fuga forma est. sed enim non sustinet ultra 530
perdere blanditias iuuenis deus, utque monebat
ipse Amor, admisso sequitur uestigia passu.
ut canis in uacuo leporem cum Gallicus aruo
uidit, et hic praedam pedibus petit, ille salutem,
alter inhaesuro similis iam iamque tenere 535
sperat et extento stringit uestigia rostro,
alter in ambiguo est an sit comprehensus et ipsis
morsibus eripitur tangentiaque ora relinquit;
sic deus et uirgo est, hic spe celer, illa timore.
qui tamen insequitur pennis adiutus Amoris 540
ocior est requiemque negat tergoque fugacis
imminet et crinem sparsum ceruicibus adflat.
uiribus absumptis expalluit illa citaeque
[uicta labore fugae ‘Tellus’ ait, ‘hisce, uel istam,
quae facit ut laedar, mutando perde figuram.’] 545
uicta labore fugae, spectans Peneidas undas,
‘fer, pater’ inquit, ‘opem, si flumina numen habetis;
qua nimium placui, mutando perde figuram.’
uix prece finita torpor grauis occupat artus;
mollia cinguntur tenui praecordia libro;
in frondem crines, in ramos bracchia crescunt; 550
pes modo tam uelox pigris radicibus haeret;
ora cacumen habet; remanet nitor unus in illa.
hanc quoque Phoebus amat, positaque in stipite
dextra
sentit adhuc trepidare nouo sub cortice pectus,
complexusque suis ramos, ut membra, lacertis 555
oscula dat ligno; refugit tamen oscula lignum.
cui deus ‘at quoniam coniunx mea non potes esse,



arbor eris certe' dixit 'mea; semper habebunt
te coma, te citharae, te nostrae, laure, pharetrae.
tu ducibus Latiis aderis, cum laeta Triumphum 560
uox canet et uisent longas Capitolia pompas;
postibus Augustis eadem fidissima custos
ante fores stabis mediamque tuebere quercum.
utque meum intonsis caput est iuuenale capillis,
tu quoque perpetuos semper gere frondis honores.' 565
finierat Paeon; factis modo laurea ramis
adnuit utque caput uisa est agitasse cacumen.